El virus de la discòrdia

EL MIRADOR

Ignacio Orovio
Llibert Teixidó (fotos)

El dret a la salut està en joc, i al seu entorn es lliura en algunes comarques catalanes un debat amb molt rerefons. *La Vanguardia* va recórrer dimecres –convenientment protegida– la vall de Camprodon i part de la Cerdanya, on alguns alcaldes i dirigents sanitaris han denunciat la presència d'estiuejants que han optat per passar el confinament a les segones residències.

Hi tenien dret? Hi tenien dret si van decidir "pujar" abans que el Consell de Ministres del dia 14 decretés l'estat d'alarma i limités la capacitat de moviments? Haurien d'haver tornat on estan empadronats? Hi continuen arribant estiuejants, ara que és Setmana Santa...? Els veïns de la Cerdanya i Camprodon asseguren –"És vox populi", diu un metge de Puigcerdà– que els propietaris de les segones residències hi accedeixen de nit i per carreteres secundàries per evitar els controls policials; aquest estratagema va ser confirmat dimecres a RAC1 pel director del Servei Català de Trànsit, Juli Gendrau.

La crítica més severa contra els estiuejants va ser llançada fa uns dies a la cadena Ser per l'alcalde de Camprodon, Xavier Guitart: va assegurar que un 90% de les consultes al CAP local aquests dies són de no residents. En un sentit semblant es va queixar a Twitter Francesc Bonet, director de l'hospital de Puigcerdà, on, pel que sembla, s'han atès un 20% més de pacients. El president de la Generalitat, Quim Torra, va retuitejar la protesta de Bonet. La xarxa es va encendre. El cap de setmana passat hi va haver dues operacions d'apendicitis de dos nens empadronats fora del seu àmbit d'actuació, segons fonts sanitàries. "L'hospital està tensat però sota control. El problema seria que hi hagués una demanda sobtada molt gran; no la podríem aguantar", explica a aquest diari Eduard Carreras, cap del servei de pediatria.

La tensió és palpable. Una parella de periodistes –càmera i llibreta a la vista– ja suscita algunes mirades entre els locals, però aquest s'ha convertit en el mínim dels retrets.

Amb la mascareta no n'hi ha prou. Aquí tothom es coneix. "Aquella cara d'allà és de l'estiu, no d'ara", assenyala Montse Ricart, cartera de Camprodon i de mitja dotzena de pobles més de la vall. Diversos estiuejants revelen denúncies i comentaris despectius o crítics. A l'empara de les xarxes socials proliferen els insults entre totes dues parts. Cap dels estiuejants entrevistats no vol donar el nom.

"No van al metge a Barcelona quan tenen una malaltia greu?", opina L., estiuejant a Llívia i mare de tres fills de 15, 13 i 11 anys. Hi va pujar el dia 12 darrere de la seva mare, en edat i salut de risc, amb propietat a Ur, a cinc quilòmetres. El seu home, directiu d'una multinacional italiana, ho va veure a venir. "No ens pensàvem que seria tant temps".

"Quan tinguin un ictus aniran al CAP?", dispara M.P., veïna de Llanars, a prop de Camprodon, on aquell llunyà 13 de març el confinament la va sorprendre esquiant amb el seu home i els seus dos fills.

C. i J., amb dècades d'estiueig a la capital ceretana, opinen: "Aquí algunes persones són molt tancades. Recordem l'oposició que hi va haver al túnel del Cadí; es pensava que seria dolentíssim per a la comarca, i mira: l'hospital no s'hauria construït sense el desenvolupament urbanístic que ha tingut la Cerdanya els últims anys. Un hospital tan magnífic no el tindrien".

Camprodon i la Cerdanya, en tensió pels estiuejants que han pujat a confinar-se a la segona residència

La Vanguardia interromp l'Óscar, de 46 anys, en ple Skype de la seva empresa, una multinacional asseguradora, a la urbanització Font Rubí de Camprodon. "Hem vingut perquè la meva dona treballa al sector sanitari i ens havíem d'aïllar. Per estar-me en un pis amargat, m'estic aquí perfectament; tenim un trosset de jardí i podem fer costelles, i ens les hem arreglat per treballar. Sortim molt puntualment per anar al súper; no som un risc per a ningú".

"Nosaltres ens vam trobar la situació als morros i vam optar per no moure'ns. Ens estem aquí amb dues mudes, i per poder treballar hem hagut de recórrer a Amazon. Trobo molt *heavy* que ara ens repel·leixin quan tots aquests pobles viuen del turisme. Quan TV3 diu que ha de fer mal temps i la gent no puja, llavors la culpable de la seva ruïna és TV3". "He pagat per aquest pis –afegeix– fins a finals d'abril: m'ho descomptaran si no puc venir?".

"El poble viu dels que hi venim de vacances. Si em trobo l'alcalde, ja li diré el que penso", avança l'Óscar.

"Dir que paguem un IBI i que el poble viu de nosaltres –reflexiona L.– em sembla barat. Jo no em salto cap consell sanitari, i això no ho pot dir tothom".

Coincideix amb M.P.: "Nosaltres sí que complim les normes. El màxim que fem és jugar al pàrquing, en un bloc on estem sols".

C. i J. "entenen" les queixes, però aquí la gent se salta el confinament igual que a Barcelona". Aquesta parella no surt de casa. Un fill els deixa la compra a la gespa.

Aquests estiuejants han sentit el rebuig? "Un dia a la fleca em van preguntar si m'havia quedat i per què –explica M.P.–, i la carnissera em va explicar que una veïna havia denunciat als Mossos d'Esquadra que un de Barcelona havia sortit a passejar el gos, i que els agents hi van anar i els van fer fora. Però no sé si és veritat". "A uns parents els han denunciat als Mossos per estar-se a la terrassa" –afegeix L.–, i una veïna ens va cridar: 'Què, de vacances?'. I feia fotos als meus fills".

"Bé, és que una mica sí que ens hem d'empipar; esclar que estem enfadats", lamenta la cartera de Camprodon. "Esclar que aquí s'hi està molt bé, però cal tenir en compte que tenim molta gent gran. I si els contagien el virus? Jo tinc familiars a Barcelona, i no han vingut. És molt poc respectuós, poc conscient i molt egoista", afegeix, irritada.

Lourdes Salvà, veïna d'Abella, considera "indignant" el que està passant. "No sé per què no els paren, per què la policia no hi fa res". A mig matí, a l'entrada de Camprodon, hi ha un control policial. En un colmado de la localitat, la Maria Àngels lamenta que hagin vingut "els de Barcelona", tot i que, d'altra banda, ho entén. "Entenc que aquí estiguin més bé, però no poden entendre que els serveis sanitaris són limitats i que estan dimensionaments segons el padró?".

"Ens acabaran posant l'estrella groga com als jueus?", es pregunta al seu jardí l'estiuejant J., de cara al Cadí.●

M.P. després de fer la compra setmanal en un supermercat de la zona

Control a l'entrada de Camprodon dimecres

J. i C. al jardí de l'apartament que tenen a Puigcerdà